NORAKSTS
Lieta Nr.A42534906
A1238-08/16

**S P R I E D U M S**
**L a t v i j a s t a u t a s v ā r d ā**

Rīgā 2008.gada 29.augustā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Paegle,

piedaloties pieteicējam – *M.F.*,
atbildētāja - Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes - Lauku atbalsta dienesta pilnvarotajām pārstāvēm: Anitai Krūmiņai, Solveigai Ozolai un Dacei Šauriņai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *M.F.* (turpmāk - pieteicējs) pieteikumu par Lauku atbalsta dienesta 2006.gada 21.oktobra lēmuma Nr.2.3/F-190/1868 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Lauku atbalsta dienestam izdot jaunu lēmumu par Vienoto platību maksājuma, Mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta maksājuma un Bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu zālājos atbalsta maksājuma piešķiršanu atbilstoši pieteikumā deklarētajām platībām.

## Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 12.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā (turpmāk – tiesa) saņemts pieteicēja pieteikums par Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – atbildētājs vai LAD) 2006.gada 21.septembra lēmuma Nr.2.3/F-190/1868 (turpmāk – pārsūdzētais Lēmums) atcelšanu un pienākuma uzlikšanu LAD izdot labvēlīgu administratīvo aktu par Vienoto platību maksājuma (turpmāk arī - VPM), Mazāk labvēlīgo apvidu (turpmāk arī - MLA) atbalsta maksājuma un Bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu zālājos (BDUZ) atbalsta maksājuma piešķiršanu atbilstoši pieteikumā deklarētajām platībām.

2006.gada 24.oktobrī ar tiesneses lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta *(lietas 2.lapa)*.

Pieteikums *(lietas 4. – 5.lapa)* pamatots ar šādiem apsvērumiem:

[1.1] Fiziskās kontroles rezultātā sastādītajā Platību kontroles ziņojumā ir norādīts, ka ar kodu Nr.710 - pastāvīgās pļavas/ganības deklarētie lauki Nr.5, 7, 21, 45-49, 52, 58, 66, 85-97, 102-109, 112, 114-118, 120, 121, 149, 160, 168-170, 172, 173, 175-187, 190 un 194 ar kopējo platību 142,35 ha neatbilst deklarētajai kultūrai un tāpēc šīm platībām ir nomainīts kultūras kods uz Nr.999 „Pārējā zeme”,

par kurām nepienākas lauku atbalsta maksājumi.

Pieteicējs iesniegumā par 2005.gadu uzrādījis viņa īpašumā esošās lauksaimniecībā izmantojamās zemes atbilstoši LAD izsniegtajām lauku bloka kartēm, un šajās kartēs minētās platības uzrādītas kā lauksaimniecībā izmantojamās zemes.

[1.2] LAD atsaucas uz 2003.gada 29.septembra Padomes Regulas 143b.panta ceturto daļu, kas paredz, ka VPM shēmas sakarā jaunās dalībvalsts lauksaimniecības zemes platība ir tā izmantotās lauksaimniecības zemes platības daļa, kura 2003.gada 30.jūnijā ir saglabāta labā lauksaimniecības stāvoklī, neatkarīgi no tā, vai šī platība minētajā dienā tiek vai netiek izmantota ražošanā. Pieteicējs uzskata, ka atbalsta maksājumiem deklarētās platības 2003.gada 30.jūnijā bija labā lauksaimniecības stāvoklī.

Attiecībā uz minēto, pieteicējs iebilst, ka atbilstoši Valsts Zemes dienesta darbību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem par „Pārējām zemēm" ir uzskatāma tikai tāda zeme, kuru aizņem smiltāji, gravas, kraujas nogāzes, un, kuru izmanto derīgo izrakteņu ieguvei, kā arī citām nelauksaimnieciskajām vajadzībām. Šiem kritērijiem atbilstošas platības lauku atbalsta maksājumiem pieteicējs neesot deklarējis.

Tādējādi pieteicējs uzskata, ka LAD nebija likumīga pamata mainīt zemes kodu, kas maina zemes izmantošanas veidu, ko regulē Ministru kabineta 2004.gada 20.jūlija noteikumi Nr.619 un nebija pamata pilnībā izslēgt norādītās platības no lauku atbalsta maksājumiem.

[1.3] Fiziskās kontroles ziņojumā arī norādīts, ka lauki Nr. 29, 30, 65, 67, 68, 99, 113, 119, 122-127, 132, 147, 148, 158, 159, 161-167, 171, 174, 189, 191, 192, 199-201, 204-207, 209 ar kopējo platību 124,96 ha, kas bija deklarēti ar kodu Nr.710 - pastāvīgās pļavas/ganības, neatbilst šai deklarētajai kultūrai un šo lauku kods nomainīts uz Nr. 620 - atmata, un tāpēc neatbilst VPM un MLA saņemšanas noteikumiem.

Pēc 2004.gada un 2006.gada rokasgrāmatās sniegtās definīcijas pastāvīgās pļavas/ganības ir zeme, ko izmanto stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības audzēšanai dabiskā veidā (pašsēja) vai kultivējot (iesējot) un kas nav bijusi iekļauta saimniecības augsekas sistēmā piecus gadus un ilgāk.

Šim kritērijam atbilst arī strīdīgā kopplatība 124,96 ha un tāpēc tām nav maināms kods un izslēdzama no lauku atbalsta maksājumiem pakļautām platībām.

[1.4] LAD no lauku atbalsta maksājumiem izslēdzis arī laukus Nr.88, 96, 97, 102 kopplatībā 19,36 ha.

Minētās platības bija uzrādītas kā bioloģiskās daudzveidības uzturēšanas (turpmāk - BDUZ) zālāji, jo LAD izsniegtajās lauku bloka kartēs tās bija šādi klasificētas kā teritorijas, kas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem ir atzītas par aizsargājamām.

[1.5] Pieteicēja ieskatā LAD mākslīgi radījusi platību pārdeklarāciju, bez likumīga pamata mainot lauku kodu numurus.

[2] Ar pārsūdzēto Lēmumu atstāts spēkā LAD Dienvidkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2006.gada 24.jūlija lēmums Nr.02.010-01/21885 „Par platību maksājumiem Iesniegumam Nr.020504647" (turpmāk arī – sākotnējais lēmums), ar kuru pieteicējam ir piemērots sods Ls 5606,- apmērā par VPM, bet atbalsta maksājumi par MLA, VPM un BUZD aprēķināti Ls 0.00 apmērā.

Pārsūdzētā Lēmuma *(lietas 15.–19.lapa)* pamatojumā norādīti šādi argumenti:

[2.1] 2005.gada 16.maijā saskaņā ar iesniegumu „Platību maksājumu iesniegums 2005" (turpmāk – Iesniegums 2005) pieteicējs pieteicies uz VPM 576,55 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes (turpmāk arī - LIZ); atbalstu apvidiem ar ierobežojumiem vides aizsardzības nolūkā (turpmāk arī - AIVAN) 8,19 ha LIZ; MLA - 536,64 ha LIZ; BDUZ - 19,36 ha LIZ.

[2.2] Fiziskās kontroles laikā tika konstatēts, ka deklarētie lauki neatbilst deklarētajai kultūrai.

[2.3] LAD izsniegtajās Lauku bloku kartēs ir attēlota Latvijas Republikas teritorijā esošā LIZ un lauku bloki, kuru platība ir vienāda vai lielāka par 0,30ha. Kultūras kods 999 „Pārējā zeme", kas tiek izmantots platību maksājumu administrēšanai nenorāda to, ka attiecīgais zemes gabals nav LIZ, bet gan to, ka attiecīgais zemes gabals uz VPM maksājumiem nepretendē un turpmāk nepretendēs, jo neatbilst VPM un PVTM saņemšanas nosacījumiem, tai skaitā, norāda to, ka tā ir zeme, kas nebija labā lauksaimniecības un vides stāvoklī 2003.gada 30.jūnijā. Attiecīgās platības ir LIZ un kultūras koda 999 „Pārējā zeme" piesaistīšana nemaina kadastra informācijas sistēma zemes vienības reģistrēto zemes lietošanas veidu.

[2.4] Fiziskās kontroles laikā tika konstatēts, ka lauki, kas tika deklarēti kā patstāvīgās pļavas/ganības, nav apstrādātas ilgāk par 1 gadu. Tas, ka minētie lauki ilgstoši nav apstrādāti ir konstatēts Kontroles ziņojuma Piezīmēs, kur norādīts, ka lauki ilgstoši nav pļauti, pakāpeniski aizaug ar krūmiem un kokiem un dabiskā ceļā apmežojas. Turklāt savā 2006.gada 16.augusta iesniegumā pieteicējs piekrīt, ka laukos aug atsevišķi koki (stumbrs 10 līdz 14 cm diametrā) un krūmu puduri. Līdz ar to šie lauki neatbilst Ministru kabineta noteikumu Nr.273 14.punktā noteiktajiem VPM un MLA saņemšanas nosacījumiem.

[2.5] Papildus tam, attiecībā par laukiem Nr.88, 96, 97, 102, kuri kā tika konstatēts neatbilst BDUZ pasākuma mērķim, kas ir uzturēt un aizsargāt sugām bagātākās zālāju ekosistēmas, veicinot videi draudzīgu metožu lietošanu lauksaimnieciskajā darbībā un vides aizsardzības prasībām atbilstošu ekstensīvu saimniecisko darbību dabisko zālāju platībās.

[2.6] Ņemot vērā fiziskās kontroles laikā konstatētos zemes izmantošanas veidus un uzmērīto platību attiecībā uz VPM tika noteikta uz atbalstu tiesīgā platība 271,75 ha, attiecībā uz MLA 253,99 ha, attiecībā uz AIVAN 7,54 ha, bet attiecībā uz BDUZ 0,00 ha.

[2.7] Iesniegumā 2005 tika pieteiktas platības, kas netiek apstrādātas ilgāk par 1 gadu un platības, kas neatbilst atbalsta saņemšanas nosacījumiem, līdz ar to

tika konstatēta platības pārdeklarācija, tas ir, starpība starp fiziskajā kontrolē konstatēto atbalstam tiesīgo jeb apstiprināto platību un Iesniegumā 2005 deklarēto platību. Pārdeklarācija ir 112.16% ((576,55 ha (kopējā deklarētā platība) - 271,75 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība)) : 271,75 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība) x 100 = 112,16%) apmērā.

[2.8] Saskaņā ar Komisijas 2004.gada 29.oktobra Regulas (EK) Nr.1973/2004 138.panta 1.punktā noteikto, ja starpība starp deklarētajām un apstiprinātajām platībām ir lielāka par 50% lauksaimnieks tiek izslēgts no atbalsta saņemšanas tekošajā gadā, un tiek aprēķināta sankcija tai summai, kas atbilst starpībai starp deklarēto un apstiprināto platību. Ievērojot minēto, pietiecējam VPM 2005.gadā netiek piešķirts un tiek noteikta sankcija Ls 5609 kas tiks ieturēta no VPM atbalsta maksājumiem turpmāko trīs kalendāro gadu laikā.

[2.9] Attiecībā uz MLA tika konstatēta pārdeklarācija 111,28% (536,64 ha (kopējā deklarētā platība) - 253,99 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība)) : 253,99 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība) x 100 = 111,28%) apmērā un attiecībā uz BDUZ 100,00% apmērā, līdz ar to MLA un BDUZ atbalsts 2005.gadā netiek piešķirts.

[2.10] Attiecībā uz AIVAN tika konstatēta pārdeklarācija 8,62% (8,19 ha (kopējā deklarētā platība) – 7,54 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība)) : 7,54 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība) x 100 = 8.62%) apmērā, līdz ar to AIVAN aprēķinātā platība tika noteikta 6,24 ha.

[2.11] Ja atbalsta saņēmējs nav veicis lauksaimniecisko darbību saskaņā ar labas saimniekošanas prakses nosacījumiem, tiek piemērots atbalsta samazinājums 10% apmērā no aprēķinātas atbalsta maksājumu kopējās summas par katru pārkāpto kritēriju.

Iesniegumā 2005 deklarētie lauki, kas atbilst platību maksājumu saņemšanas nosacījumiem, nav nopļauti, arī meliorācijas sistēmas netiek atbilstoši koptas un drenu iztekas ir aizaugušas ar kokiem un krūmiem.

Ievērojot minēto, ir piemērots samazinājums 20% apmērā no AIVAN atbalsta.

[3] 2006.gada 30.novembrī tiesā saņemts LAD rakstveida paskaidrojums *(lietas 24. – 29.lapa),* kurā atbildētājs norādījis, ka pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz tālāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Kultūras kods 999 ar nosaukumu „Pārējā zeme" tiek norādīts situācijās, kad ir konstatēta nekopta zeme, kuru vairs nevar uzskatīt par atmatu, jo tā sāk apmežoties vai pārpurvoties, un vairs nav apsaimniekojama neveicot īpašus zemes ielabošanas pasākumus - koku un krūmu izciršanu, zemes susināšanu un tamlīdzīgi.

[3.2] Pieteicēja apgalvojums, ka LAD ir mainījis zemes izmantošanas veidu deklarētajām platībām, ir nepamatots. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 20.jūlija noteikumu Nr.619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes

transformācijas atļaujas" 17.punktu zemes transformāciju uzskata par pabeigtu, kad Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa, pamatojoties uz šo noteikumu 16.punktā minēto informāciju, ir izdarījusi grozījumus nekustamā īpašuma valsts kadastrā. Valsts zemes dienests, pamatojoties uz LAD veiktās fiziskās kontroles rezultātiem, nevar veikt grozījumus nekustamā īpašuma valsts kadastrā.

[3.3] Pieteicēja apgalvojums, ka lauki, kas bija deklarēti ar kultūras kodu 710, atbilst 2004. un 2006.gada rokasgrāmatās sniegtās patstāvīgo pļavu/ganību definīcijas kritērijiem, ir nepamatots, jo pļavas ir zemes teritorijas, kuru augu valsts sastāv no daudzgadīgiem, galvenokārt, vidēji mitrumprasīgiem lakstaugiem vai augu kopām, kuras izveidoja dažāda blīvuma un saistīguma velēnu ar vairāk vai mazāk sakļautu zelmeni. [...] Ganības ir pļavu teritorijas, kuras izmanto zāles lopbarības iegūšanai, zelmeni galvenokārt noganot" (*skat. Augkopība. Profesora Antona Ružas redakcijā, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, 2004, 299.lp.*)

[3.4] Attiecībā uz pieteicēja apgalvojumu, ka LAD nav likumīga pamata mainīt BDUZ statusu un izslēgt no BDUZ lauku atbalsta maksājumiem, atbildētājs paskaidro, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra noteikumu Nr.1002 „Kārtība, kādā ieviešams programmdokuments „Latvijas Lauku attīstības plāna Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004.-2006.gadam"" 8.punktu LAD pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu vai par atteikumu piešķirt, līdz ar to LAD ir atbildīgā institūcija, kas pieņem lēmumu par platību atbilstību Agrovides apakšpasākuma BDUZ atbalsta saņemšanas nosacījumiem.

[3.5] Lauku atbalsta dienesta likuma 4.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka LAD administrē valsts atbalstu un Eiropas Savienības atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai [pieņem un izvērtē pieteikumus (projektus) atbalsta saņemšanai, pieņem lēmumu par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, lemj par atbalsta izmaksu vai atteikumu to izmaksāt un veic izmaksātā atbalsta uzskaiti un izlietošanas kontroli]. Līdz ar to LAD nodrošina Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktos atbalsta administrēšanas nosacījumu izpildi, tai skaitā, piemēro normatīvajos aktos noteiktās sankcijas par pārdeklarāciju.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu, balstoties uz tajā norādītajiem argumentiem.

[5] Atbildētāja pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē pieteikumu neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādīto pamatojumu, kā arī paskaidroja, ka Ministru kabinets (nevis LAD) noteikumos ir reglamentējis trešajai personai saistošās minimālās prasības, kas jāizpilda, lai varētu pretendēt uz atbalsta maksājumiem.

## Motīvu daļa

[6] Tiesa, uzklausot administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un

izvērtējot lietas materiālus, nonāca pie secinājuma, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

[7] APL 103.panta pirmajā un otrajā daļā cita starpā ir noteikts, ka administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros. Tiesa administratīvajā procesā, pildot savus pienākumus, pati *(ex officio)* objektīvi noskaidro lietas apstākļus un dod tiem juridisku vērtējumu.

[8] Tiesa konstatēja lietā šādus apstākļus:

[8.1] 2005.gada 16.maijā atbildētājs saņēmis pieteicēja Platību maksājumu iesniegumu 2005 Nr.020504647, lai pieteiktos uz Vienoto platību maksājumu (VPM) *(lietas 1.pielikuma 1. – 10.lapa).*

[8.2] Laika periodā no 2005.gada 29.septembra līdz 13.oktobrim atbildētājs veicis kontroli platībās, kuras pieteicējs deklarējis atbalsta maksājumu saņemšanai. Pārbaudes rezultātā sastādīti Platību kontroles ziņojumi ar pielikumiem, no kuriem izriet, ka daļa deklarēto platību neatbilst VPM un PVTM saņemšanas nosacījumiem; lauki, kas tika deklarēti kā patstāvīgās pļavas/ganības, nav apstrādāti ilgāk par 1 gadu; lauki ilgstoši nav pļauti, pakāpeniski aizaug ar krūmiem, kokiem, - tādējādi dabiskā ceļā apmežojas; meliorācijas sistēmas netiek koptas – grāvji aizauguši ar krūmiem; līdz ar to lauki neatbilst Ministru kabineta noteikumu Nr.273 15.1., 15.2. un 15.4.punkta prasībām. Savukārt attiecībā par pieteicēja deklarētajām platībām - laukiem Nr.88, 96, 97, 102, atbildētājs konstatējis, ka tie neatbilst pasākuma mērķim - uzturēt un aizsargāt sugām bagātākās zālāju ekosistēmas, veicinot videi draudzīgu metožu lietošanu lauksaimnieciskajā darbībā un vides aizsardzības prasībām atbilstošu ekstensīvu saimniecisko darbību dabisko zālāju platībās *(lietas 1.pielikuma 11. – 166.lapa).*

[8.3] 2006.gada 24.jūlijā LAD Dienvidkurzemes Reģionālā lauksaimniecības pārvalde pieņēmusi lēmumu Nr.02.010-01/21885 (sākotnējais lēmums), kurā norādīts, ka LAD ir izvērtējis pieteicēja iesniegto Platību maksājumu iesniegumu 2005 Nr.020504647 un atbilstoši iesniegumā norādītajām lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībām 2005.gadā aprēķināts MLA gala atbalsta aprēķins – Ls 0.00; VPM – Ls 0.00; BDUZ – Ls 0.00; AIVAN – Ls 90,34. Tā kā iesniegumā konstatēta kopējās VPM platības pārdeklarācija lielāka par 50% (vai tīša platības pārdeklarācija lielāka par 20%), Vienotais platības maksājums (VPM) 2005.gada periodā netiek piešķirts, kā arī tiek noteikta sankcija Ls 5609,- apmērā, kas tiks ieturēta no VPM atbalsta turpmāko trīs kalendāro gadu laikā *(lietas 1.pielikuma 202. – 208.lapa).*

[8.4] 2006.gada 16.augustā pieteicējs vērsies pie atbildētāja ar apstrīdēšanas iesniegumu *(lietas 14.lapa),* norādot, ka nepiekrīt sākotnējam lēmumam pēc būtības, kā arī nepiekrīt lēmumā ietvertajam formulējumam „pārdeklarācija".

[8.5] 2006.gada 21.septembrī atbildētājs pieņēmis pārsūdzēto Lēmumu *(lietas 15. – 19.lapa),* ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[8.6] 2006.gada 23.oktobrī tiesā saņemts pieteicēja pieteikums, kurā pieteicējs lūdz atcelt pārsūdzēto Lēmumu, kā arī uzdot atbildētājam pieņemt lēmumu par Vienoto platību maksājuma (VPM), Mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta (MLA) un Bioloģiskās daudzveidības uzturēšanas zālājos (BDUZ) atbalsta maksājumu piešķiršanu atbilstoši Iesniegumā 2005 deklarētajām platībām *(lietas 4. – 5.lapa)*.

[8.7] Tiesa konstatē, ka gan pieteikumā, gan lēmumā par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas dēļ ir nepareizi norādīts pārsūdzētā Lēmuma pieņemšanas datums, proti – 2006.gada 21.oktobris, bet bija jābūt – 2006.gada 21.septembris.

Ņemot vērā to, ka neprecizitāte lēmumā par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu ir radusies acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas dēļ, nepastāv šaubas par to, ka lieta ir ierosināta saistībā ar LAD direktora pienākumu izpildītāja 2006.gada 21.septembrī pieņemto lēmumu Nr.2.3/F-190/1868.

[9] Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs ir pamatoti atteicis piešķirt pieteicējam Vienoto platību maksājumu (VPM), Mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta maksājumu (MLA) un Bioloģiskās daudzveidības uzturēšanas zālājos (BDUZ) atbalsta maksājumu atbilstoši Iesniegumā 2005 deklarētajām platībām.

Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 5.pants noteic, ka administratīvajā procesā, it īpaši pieņemot lēmumu pēc būtības, iestāde un tiesa piemērojamo tiesību normu ietvaros veicina privātpersonas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.

Tiesa konstatē, ka lieta ir ierosināta atbilstoši pieteikumā norādītajiem prasījumiem – par pārsūdzētā Lēmuma atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Vienlaikus tiesa atzīst, ka ar pārsūdzētā administratīvā akta atcelšanu daļā, kurai nepiekrīt pieteicējs, tiesiskā situācija nekādā veidā nevar tikt izmainīta, jo pieteicējs negūst to labumu, ko ir vēlējies. Izskatāmajā gadījumā pieteicējs būtībā ir vērsies tiesā ar mērķi panākt jauna vēl labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu.

Ņemot vērā minēto, tiesa, atbilstoši APL 5.pantā nostiprinātajam privātpersonas tiesību ievērošanas principam pēc savas iniciatīvas precizē pieteikumā ietverto prasījumu, proti, pieteikumā ietvertais prasījums pēc būtības ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[10] Kā norādīts tiesu praksē, lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par

labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi. Turklāt šādā gadījumā tiesa nav saistīta tikai ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Izskatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā SKA-118/2007 10.punktu*).

[11] Lauku atbalsta dienesta likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka LAD ir Zemkopības ministrijas padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas atbild par vienotu valsts atbalsta un Eiropas Savienības atbalsta politikas realizāciju valstī, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pilda citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas.

Saskaņā ar tā paša likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā citastarp noteikto, LAD savas kompetences ietvaros administrē Eiropas Savienības atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, tostarp pieņem un izvērtē pieteikumus (projektus) atbalsta saņemšanai, pieņem lēmumu par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, lemj par atbalsta izmaksu vai atteikumu to izmaksāt, kā arī veic izmaksātā atbalsta uzskaiti un izlietošanas kontroli.

Lauku atbalsta dienesta likuma 11.panta 1.punkts cita starpā noteic, ka, uzraugot Eiropas Savienības atbalstu regulējošo normatīvo aktu izpildi, LAD amatpersonas savas kompetences ietvaros pārbauda, vai tiek ievērotas normatīvo aktu prasības.

Tādējādi, pamatojoties uz minētajās tiesību normās noteikto kompetenci, atbildētājs ir tiesīgs pieņemt iesniegumus par valsts atbalsta un Eiropas Savienības atbalsta maksājumu piešķiršanu, izvērtējot iesniegumus veikt kontroli par attiecīgo normatīvo aktu prasību ievērošanu, kā arī izlemt jautājumu par atbalsta maksājuma piešķiršanu vai atteikumu piešķirt attiecīgo atbalsta maksājumu. Līdz ar to secināms, ka, izskatot pieteicēja iesniegto iesniegumu par Eiropas Savienības atbalsta maksājumu piešķiršanu, atbildētājs ir rīkojies normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros.

[12] Izskatāmajā gadījumā, vēršoties ar Iesniegumu 2005 pie atbildētāja, pieteicējs lūdzis piešķirt Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībā izmantojamai zemei.

Saskaņā ar 2003.gada 29.septembra Padomes Regulas (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr.2019/93, (EK) Nr.1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) 1868/94, (EK) Nr.1251/1999, (EK) Nr.1254/1999, (EK) Nr.1673/2000, (EEK) Nr.2358/71 un (EK) Nr.2529/2001, 143b.panta ceturto daļu,

Vienotā platību maksājuma shēmas sakarā jaunās dalībvalsts lauksaimniecības zemes platība ir tā izmantotās lauksaimniecības zemes platības daļa, kura 2003.gada 30.jūnijā ir **saglabāta labā lauksaimniecības stāvoklī**, neatkarīgi no tā, vai šī platība minētajā dienā tiek vai netiek izmantota ražošanā.

Atbilstoši Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 5.panta ceturtajai daļai, kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai, un kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauku attīstībai, nosaka Ministru kabinets.

Pamatojoties uz citētajā tiesību normā ietverto deleģējumu, 2005.gada 19.aprīlī Ministru kabinets izdevis noteikumus Nr.273 „Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai" (turpmāk - Noteikumi Nr.273), un tādējādi noteikumos ietvertās normas, kamēr vien tās ir spēkā, piemērojamas ikvienā gadījumā, kad tiek saņemts iesniegums par valsts vai Eiropas Savienības atbalsta maksājumu piešķiršanu.

Noteikumu Nr.273 14.punkts paredz, ka platības maksājumus un mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta maksājumus var saņemt par šādu lauksaimniecībā izmantojamo zemi: apsēto un apstādīto aramzemi, kurā audzē kultūraugus vai sēj zālājus; melno papuvi (aramzemi, kas attiecīgajā ražas gadā nav apsēta un nav atstāta papuvē divus gadus pēc kārtas) vai aizņemto papuvi (aramzemi, kas ir apsēta zaļmēslojuma ražošanai ne ilgāk par vienu ražas gadu); pastāvīgajām pļavām vai ganībām; ilggadīgajiem stādījumiem.

Pieteicējs atbalsta maksājumu saņemšanai deklarējis LIZ platības - **pastāvīgās pļavas vai ganības.**

Atbilstoši Noteikumu Nr.273 15.punktam, pretendējot uz vienoto platības maksājumu, ievēro šādus lauksaimniecībā izmantojamās zemes **laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumus**:

- lauksaimniecībā izmantojamo zemi kopj un kultūraugus tajā audzē, izmantojot agrotehniku, kā arī nodrošina, lai tajā nebūtu invazīvās augu sugas „Sosnovska latvānis" (*Heracleum sosnowskyi*) un krūmu *(15.1.)*;

- lauksaimniecībā izmantojamā zemē tiek uzturēta lauksaimnieka atbildībā esošā meliorācijas sistēma, nodrošinot zemes mitruma režīmu regulēšanu *(15.2.)*;

- augus vai augu atliekas un rugājus iestrādā augsnē, lai uzturētu lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglību *(15.3.)*;

- pastāvīgās pļavas vai ganības, kā arī aramzemē iesētos ilggadīgos zālājus nogana vai vismaz vienu reizi nopļauj, zāli novāc vai sasmalcina un izkliedē līdz **kārtējā gada** 1.augustam [..] *(15.4.)*.

No citētās tiesību normas izriet secinājums, ka lai pretendētu uz atbalsta maksājumu saņemšanu, pretendentam ir jāizpilda norādītās obligātās prasības, kādas tiek izvirzītas LIZ, lai varētu objektīvi atzīt, ka zeme tiek saglabāta **labā lauksaimniecības stāvoklī**. Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai izskatāmajā gadījumā pieteicējs ir izpildījis Noteikumu 273.punktā noteiktās prasības.

[13] Noteikumu Nr.273 54.punkts nosaka, ka lauksaimnieks, kurš pretendē

uz kādu no šo noteikumu 2.1.apakšpunktā vai 4.punktā minētajiem maksājumiem, var tikt izraudzīts pārbaudei uz vietas saimniecībā Komisijas regulas Nr.796/2004 27.pantā noteiktajā kārtībā; pārbaudi veic Lauku atbalsta dienesta amatpersona.

Pamatojoties uz minēto, laika periodā no 2005.gada 29.septembra līdz 13.oktobrim atbildētājs veicis fizisko kontroli platībās, kuras pieteicējs deklarējis atbalsta maksājumu saņemšanai. Pārbaudes rezultātā sastādīti Platību kontroles ziņojumi ar pielikumiem, no kuriem izriet, ka lielākā daļa deklarēto platību neatbilst atbalsta maksājumu saņemšanas nosacījumiem, proti, lauki **(pļavas/ganības)** nav apstrādāti ilgāk par 1 gadu; lauki **ilgstoši nav pļauti**, un tādēļ pakāpeniski aizaug ar krūmiem un kokiem – notiek dabisks apmežošanās process; meliorācijas sistēmas netiek koptas – grāvji aizauguši ar krūmiem; līdz ar to lauki neatbilst Ministru kabineta noteikumu Nr.273 15.1., 15.2. un 15.4.apakšpunkta prasībām. Savukārt lauki Nr. 88, 96, 97, 102 neatbilst BDUZ apakšpasākuma mērķim - uzturēt un aizsargāt sugām bagātākās zālāju ekosistēmas, veicinot videi draudzīgu metožu lietošanu lauksaimnieciskajā darbībā un vides aizsardzības prasībām atbilstošu ekstensīvu saimniecisko darbību dabisko zālāju platībās *(lietas 1.pielikuma 11. – 166.lapa).*

2008.gada 19.maija tiesas sēdē pieteicējs atzina, ka daļā no deklarētajām platībām (pļavās) aug 10 centimetrus resni koki (kas nevarējuši izaugt 5 gadu laikā), kā arī aug krūmi, bet nevarēja precīzi paskaidrot – konkrēti cik lielā mērā kura no platībām ir aizaugusi, jo pieteicējam esot vairāk nekā 200 īpašumu. Pieteicējam arī nav saprotams, cik daudz koku un krūmu var būt lauksaimniecībā izmantojamā zemē *(lietas 40.lapa).*

Ņemot vērā Platību kontroles ziņojumos ar pielikumiem konstatēto, kā arī paša pieteicēja sniegtos paskaidrojumus tiesas sēžu laikā, tiesa secina, ka pieteicējs nav izpildījis Noteikumu Nr.273 15.1.apakšpunktā noteikto, jo nav nodrošinājis, lai visā lauksaimniecībā izmantojamajā zemē – **pļavās/ganībās** vispār nebūtu krūmu, un vēl jo vairāk - koku. Pārbaudē konstatēts, ka krūmi aug šādās LIZ platībās – laukos Nr. 12., 17., 18., 19., 23., 25., 29., 30., 31., 36., 44., 59, 65., 66., 85. – 97., 102. – 109., 112., 114. – 118., 120., 121., 137., 147. – 149., 153.- 156., 162. – 167., 193., 195., 196., 200. – 202., 205. – 207. Pieteicējs pats atzīst, ka daļā deklarēto pļavu/ganību aug ne tikai krūmi, bet arī koki 10 līdz 14 centimetru diametrā. Minētais arī tika konstatēts veicot pārbaudi (piemēram, lauki Nr. 96., 149., 205. un 207.). No pārbaudes rezultātiem redzams, ka atsevišķās LIZ platībās (laukos Nr. 13., 15., 29. – 35., 54., 60, 61., 67., 68., 118., 137., 151., 162. – 165., 192., 197., 198., 205.) netiek pienācīgi uzturētas meliorācijas sistēmas un līdz ar to netiek nodrošināta zemes mitruma režīma regulēšana, tādēļ atsevišķas platības cieš no pārmērīga mitruma un pārpurvojas (piemēram, lauks Nr.97., 105., 168., 169.); tādējādi secināms, ka pieteicējs nav izpildījis Noteikumu Nr.273 15.2.apakšpunkta prasības. Bez tam, atbildētājs konstatējis, ka lielākā daļa deklarēto LIZ platību nav nopļautas (piemēram, lauki Nr. 8., 16., 37., 42., 43., 100., 101., 110.(nopļauts daļēji), 111., 137., 150. – 151., 157., un turklāt arī visas tās platības, kas ir aizaugušas ar krūmiem un kokiem); atsevišķi lauki ir nopļauti, bet nav novākta zāle

(piemēram, lauki Nr. 26, 128. – 131., 152., 153.); līdz ar to jāatzīst, ka pieteicējs nav izpildījis arī Noteikumu Nr.273 15.4.apkšpunkta prasības.

Pie šādiem apstākļiem atbildētājs ir pamatoti atzinis, ka lielākā daļa Iesniegumā 2005 deklarēto platību (pļavas/ganības) neatbilst deklarētajai kultūrai, jo pļavas/ganības **nav saglabātas labā lauksaimniecības stāvoklī** - neatbilst Noteikumu Nr.273 prasībām. Tā kā likumdevējs nav paredzējis nekādus izņēmumus no noteiktās kārtības, tad atbildētājam ir bijis objektīvs pamats secināt, ka iepriekš norādītās pļavas/ganības faktiski neatbilst VPM un MLA maksājumu saņemšanas nosacījumiem, tādēļ tās tikušas pareizi klasificētas ar kultūras kodiem 620 „Atmata" un 999 „Pārējā zeme".

[14] Pieteicējs iebilst, ka atbilstoši Valsts Zemes dienesta darbību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem par „Pārējām zemēm" ir uzskatāma tikai tāda zeme, kuru aizņem smiltāji, gravas, kraujas nogāzes, un, kuru izmanto derīgo izrakteņu ieguvei, kā arī citām nelauksaimnieciskajām vajadzībām. Pieteicējs turpretī šādiem kritērijiem atbilstošas platības lauku atbalsta maksājumiem neesot deklarējis. Pieteicējs uzskata, ka LAD nebija likumīga pamata mainīt zemes kodu, kas maina zemes izmantošanas veidu.

Tiesa atzīst, ka no lietas materiāliem neizriet, ka atbildētājs būtu izmanījis pieteicēja īpašumā esošās zemes izmantošanas veidu. Kā to pamatoti ir norādījis atbildētājs rakstveida paskaidrojumā, atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 20.jūlija noteikumu Nr.619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas" 17.punktam, zemes transformāciju uzskata par pabeigtu, kad Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa, pamatojoties uz šo noteikumu 16.punktā minēto informāciju, ir izdarījusi grozījumus nekustamā īpašuma valsts kadastrā. Valsts zemes dienests, pamatojoties uz LAD veiktās fiziskās kontroles rezultātiem, nav veicis un nevar veikt grozījumus nekustamā īpašuma valsts kadastrā.

Savukārt kultūras kods 999 „Pārējā zeme" būtībā tiek izmantots vienīgi platību maksājumu administrēšanai, nevis tas rada vēl kādas citas tiesiskas vai faktiskas sekas. Līdz ar to minētais apzīmējums nav traktējams kā zemes lietošanas veida maiņa, kā to uztver pieteicējs. Saskaņā ar „Rokasgrāmatas platību maksājumu saņemšanai 2005.gadā" 35.lapā sniegto skaidrojumu kultūras kods 999 „Pārējā zeme" vien norāda uz to, ka attiecīgā platība uz VPM maksājumu nepretendē un turpmāk nepretendēs tādēļ, ka tā <u>neatbilst normatīvajos aktos noteiktajiem obligātajiem kritērijiem</u> atbalsta maksājumu saņemšanai, tas ir, attiecīgā platība nav saglabāta labā lauksaimniecības un vides stāvoklī *(lietas 1.pielikuma 185.lapa).* Tiesa jau šā sprieduma 13.punktā konstatēja, ka platības, kuras atbildētājs klasificējis ar kultūras kodu 999 „Pārējā zeme", tiešām nebija atbilstošas Noteikumu Nr.273 prasībām.

Pieteicējs arī iebilst pret atbildētāja lietoto apzīmējumu „Atmata" (kultūras kods 620), jo izskatāmajā gadījumā netiek kontrolēta aramzeme, bet gan

pļavas/ganības.

Tiesa konstatē, ka arī apzīmējums „Atmata" tiek izmantots vienīgi platību maksājumu administrēšanai - saskaņā ar „Rokasgrāmatas platību maksājumu saņemšanai 2005.gadā" 35.lapā sniegto skaidrojumu kultūras kods 620 „Atmata" nozīmē, ka attiecīgās platības nav apstrādātas ilgāk par 1 gadu, un tādēļ tās nepretendē un turpmāk nepretendēs uz VPM *(lietas 1.pielikuma 185.lapa)*. No paša pieteicēja sniegtajiem apskaidrojumiem izriet, ka daļa pļavu/ganību nav bijušas apstrādātas pat vairāk nekā 5 gadus. Tādējādi atbildētāja veikto klasifikāciju nav pamata apšaubīt.

[15] Kā jau iepriekš norādīts, no Platību kontroles ziņojumiem ar pielikumiem redzams, ka lauki Nr. 88, 96, 97, 102 ir aizauguši ar kokiem un krūmiem; Iesniegumā 2005 minētās platības pieteiktas Agrovides apakšpasākumam BDUZ.

Saskaņā ar „Latvijas Lauku attīstības plāna Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004. - 2006.gadam" (turpmāk – Lauku attīstības plāns), kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1002 „Kārtība, kādā ieviešams programmdokuments „Latvijas Lauku attīstības plāna Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004. - 2006. gadam", 9.1.2.apakšpunktu „Apakšpasākums: Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos", apakšpasākuma mērķis ir uzturēt un aizsargāt sugām bagātākās zālāju ekosistēmas, veicinot videi draudzīgu metožu lietošanu lauksaimnieciskajā darbībā un vides aizsardzības (saskaņā ar nacionālajiem un starptautiskajiem normatīvajiem aktiem) prasībām atbilstošu ekstensīvu saimniecisko darbību **dabisko zālāju platībās**. Zālāju uzturēšana videi draudzīgā veidā notiek, īstenojot ekstensīvu ganīšanu un zālāju vēlo pļaušanu.

Atbildētājs pamatoti atsaucas arī uz augkopības speciālistu sniegto skaidrojumu: „Pļavas ir zemes teritorijas, kuru augu valsts sastāv no daudzgadīgiem, galvenokārt, vidēji mitrumprasīgiem lakstaugiem vai augu kopām, kuras izveidoja dažāda blīvuma un saistīguma velēnu ar vairāk vai mazāk sakļautu zelmeni. [...] Ganības ir pļavu teritorijas, kuras izmanto zāles lopbarības iegūšanai, zelmeni galvenokārt noganot." (*skat. Augkopība. Profesora Antona Ružas redakcijā, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, 2004, 299.lp.*).

No Lauku attīstības plāna 9.1.2.apakšpunktā „Apakšpasākums: Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos" ietvertā pamatojuma izriet, ka Latvijā ir vērojama divu veidu dabīgo zālāju degradācija. Pirmkārt, intensīvi apsaimniekotās platībās degradējas un izzūd savvaļas augu sugu daudzveidība. Savukārt vides saglabāšanai nepiemērotas mehāniskas darbības ietekmē samazinās slēptuvju, ligzdošanas un barošanās vietas putniem un citiem faunas pārstāvjiem. Otrs degradācijas process ir bioloģiski vērtīgo **zālāju aizaugšana**. Sakarā ar lauksaimnieciskās darbības pārtraukšanu vai sašaurināšanos mazāk produktīvās zālāju platības netiek apsaimniekotas, un tās **aizaug ar krūmiem.**

Ņemot vērā to, ka BDUZ atbalsta maksājumiem pieteiktās platības faktiski

bija aizaugušas ne tikai ar krūmiem, bet arī ar kokiem (stumbrs 10 līdz 14 centimetru diametrā), tad līdz ar to secināms, ka jau ir notikusi dabīgo zālāju degradācija. Tas savukārt nozīmē, ka dabā nenotiek bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos, bet ir konstatējams tieši pretējais – notiek dabisko zālāju platību samazināšanās pakāpeniskas apmežošanās dēļ. Tādējādi atbildētājs ir pamatoti secinājis, ka netiek sasniegts Agrovides apakšpasākuma mērķis un tādēļ lauki Nr. 88, 96, 97, 102 uz BDUZ atbalsta maksājumiem pretendēt nevar.

[16] Pamatojoties uz veiktās kontroles rezultātiem, atbildētājs attiecībā uz VPM noteicis uz atbalstu tiesīgo platību 271,75 ha, attiecībā uz MLA - 253,99 ha, attiecībā uz AIVAN - 7,54 ha, bet attiecībā uz BDUZ - 0,00 ha.

Saskaņā ar Regulas Nr.796/2004 12.panta pirmās daļas d)apakšpunktu vienotajā pieteikumā jānorāda informācija par visiem lauksaimniecības zemes gabaliem saimniecībā. Bet, ja lauksaimniecībā izmantojamā zeme netiek apstrādāta ilgāk par 1 gadu un/vai tā neatbilst atbalsta saņemšanas nosacījumiem, tad lauksaimniekam ir pienākums „Platību maksājumu iesniegumā 2005" šo platību norādīt kā „Platību bez atbalsta" un izdarīt atzīmi „Platību maksājumu iesniegumā 2005" C daļas „Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaite" 8.kolonnā „Platība bez atbalsta" (*skat. „Rokasgrāmatas platību maksājumu saņemšanai 2005.gadā" 25.lapa; lietas 1.pielikuma 180.lapa*).

Pieteicējs Iesniegumā 2005 bija deklarējis arī tādas platības, kas netiek apstrādātas ilgāk par 1 gadu un faktiski neatbilst atbalsta maksājumu saņemšanas nosacījumiem. Tādējādi pārbaudes rezultātā tika konstatēta starpība starp fiziskajā kontrolē konstatēto atbalstam tiesīgo jeb atbalstam apstiprināto platību un Iesniegumā 2005 deklarēto platību. Šāda starpība tiek apzīmēta ar terminu „Pārdeklarācija", kas būtībā nozīmē to, ka pretendents atbalsta maksājumu saņemšanai ir deklarējis lielāku platību, nekā ir faktiskā (reālā) pārbaudes rezultātā konstatētā atbalsta tiesīgā platība.

Izskatāmajā gadījumā ir konstatējama pārdeklarācija 112,16% ((576,55 ha (kopējā deklarētā platība) - 271,75 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība)): 271,75 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība) x 100 = 112,16%) apmērā.

Komisijas 2004.gada 29.oktobra Regulas (EK) Nr. 1973/2004, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1782/2003 piemērošanai attiecībā uz šīs Regulas IV un IV a) sadaļā minētajām atbalsta shēmām un atmata atstātas zemes izmantošanu izejvielu ražošanai (turpmāk - Regula Nr. 1973/2004), 138.panta 1.punkts paredz, ja starpība starp deklarētajām un apstiprinātajām platībām ir lielāka par 50% lauksaimnieks tiek izslēgts no atbalsta saņemšanas tekošajā gadā, un tiek aprēķināta sankcija tai summai, kas atbilst starpībai starp deklarēto un apstiprināto platību. Šī summa tiek atskaitīta no atbalsta maksājumiem, kas pienāksies lauksaimniekam uz pieteikuma pamata, kurus tas iesniegs nākamos trīs gadus.

Pamatojoties uz minēto, kā arī konstatējot pārdeklarāciju 112,16% apmērā, atbildētājam bija pienākums izdot obligāto administratīvo aktu – nepiešķirt

pieteicējam VPM 2005.gadā un noteikt sankciju LVL 5609,00 apmērā, kas tiks ieturēta no VPM atbalsta maksājumiem turpmāko trīs kalendāro gadu laikā (2006., 2007. un 2008.gadā).

[17] Attiecībā uz MLA ir konstatējama pārdeklarācija 111,28% ((536.64 ha (kopējā deklarētā platība) - 253,99 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība)) : 253,99 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība) x 100 = 111,28%), bet attiecībā uz BDUZ - 100,00% apmērā.

Lauku attīstības plāna 11.pielikuma „Sankcijas un sodi Lauku attīstības plāna ietvaros" sadaļas „Vispārējie pārkāpumi un sodi attiecībā uz visiem vai atsevišķiem pasākumiem" 10.punkts paredz, ka gadījumā, ja attiecībā uz MLA un BDUZ pārdeklarētā platība ir lielāka par 20%, tad atbalsts konkrētajā gadā netiek piešķirts.

Tā kā attiecībā uz MLA konstatēta pārdeklarācija 111,28% apmērā, bet uz BDUZ - 100,00%, tad, pamatojoties uz minēto tiesību normu, atbildētājam nebija tiesiska pamata piešķirt pieteicējam MLA un BDUZ atbalsta maksājumus 2005.gadā.

Attiecībā uz AIVAN ir konstatējama pārdeklarācija 8,62% ((8,19 ha (kopējā deklarētā platība) – 7,54 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība)) : 7,54 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība) x 100 = 8.62%).

Lauku attīstības plāna 11.pielikuma „Sankcijas un sodi Lauku attīstības plāna ietvaros" sadaļas „Vispārējie pārkāpumi un sodi attiecībā uz visiem vai atsevišķiem pasākumiem" 8.punkts paredz, ka gadījumā, ja attiecībā uz AIVAN pārdeklarētā platība ir robežās no 3% līdz 20%, tad atbalsts tiek aprēķināts, par pamatu ņemot konstatēto platību, ko samazina par pārdeklarētās platības divkāršu apjomu.

Pamatojoties uz minēto, AIVAN aprēķinātā platība ir pamatoti noteikta 6,24 ha (7,54 ha (kopējā uz atbalstu tiesīgā platība) – 1,3 ha (ko veido 7,54 x 17,24%) = 6,24 ha.

[18] Saskaņā ar Padomes 1999.gada 17.rnaija Regulas (EK) Nr.1257/99, ar ko paredz atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF), kā arī groza un atceļ dažas regulas, 14.panta otrās daļas 3.punktu un Lauku attīstības plāna 9.1.2.apakšpunktā „Apakšpasākums: Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos" noteiktajām atbalsta saņēmēja saistībām pretendents visā saimniecībā pielieto labas saimniekošanas prakses nosacījumus.

Atbilstoši Lauku attīstības plāna 11.pielikuma „Sankcijas un sodi Lauku attīstības plāna ietvaros" apakšpasākuma: „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos"" 1.punktam, gadījumā, ja atbalsta saņēmējs nav veicis lauksaimniecisko darbību saskaņā ar labas saimniekošanas prakses nosacījumiem, tiek piemērots atbalsta samazinājums 10% apmēra no aprēķinātas atbalsta maksājumu kopējās summas par katru pārkāpto kritēriju.

Lauku attīstības plāna 2.pielikuma „Labas saimniekošanas prakses nosacījumi" 18.punktā noteikts, ka ir jānodrošina atbilstoša zālāju apsaimniekošana un ganības, pļavas jānopļauj līdz attiecīgā gada 1.augustam un zāle jānovāc.

Pārbaudes laikā konstatēts, ka Iesniegumā 2005 deklarētie lauki, kas atbilst platību maksājumu saņemšanas nosacījumiem, nav nopļauti un zāle nav novākta (*skat. šā sprieduma 13.punktu*). Tādējādi secināms, ka iepriekš minēto labas saimniekošanas prakses nosacījumu pieteicējs nav izpildījis.

Lauku attīstības plāna 2.pielikuma „Labas saimniekošanas prakses nosacījumi" 16.punktā noteikts, ka meliorācijas sistēmas jāuztur darba kārtībā.

Tiesa jau iepriekš konstatēja, ka Iesniegumā 2005 deklarētajos laukos Nr. 13., 15., 29. – 35., 54., 60, 61., 67., 68., 118., 137., 151., 162. – 165., 192., 197., 198. un 205. netika pienācīgi uzturētas meliorācijas sistēmas un līdz ar to netika nodrošināta zemes mitruma režīma regulēšana, tādēļ atsevišķas platības ir pārpurvojušās (piemēram, lauki Nr.97., 105., 168., 169.). Līdz ar to secināms, ka pieteicējs nav ievērojis vēl vienu labas saimniekošanas prakses nosacījumu - meliorācijas sistēmas uzturēšana darba kārtībā.

Ņemot vērā to, ka pieteicējs nav ievērojis divus labas saimniekošanas prakses nosacījumus - par pļavu un ganību apsaimniekošanu un par meliorācijas sistēmu uzturēšanu darba kārtībā, tad izskatāmajā gadījumā piemērojams samazinājums 20% apmērā no AIVAN atbalsta.

[19] Tiesa nekonstatē tādus pārkāpumus atbildētāja rīcībā (izskatot pieteicēja Iesniegumu 2005), kuri varēja ietekmēt pārsūdzētā Lēmuma tiesiskumu.

Noteikumu Nr.273 7.punkts noteic, ka LAD pieņem lēmumu par šo noteikumu 2.2.1.apakšpunktā un 4.punktā minēto maksājumu piešķiršanu un nodrošina to izmaksu līdz nākamā gada 30.aprīlim, bet par šo noteikumu 2.1.2., 2.1.3. un 2.2.apakšpunktā minēto maksājumu piešķiršanu un izmaksu – līdz nākamā gada 30.jūnijam.

Pamatojoties uz minēto, tiesa piekrīt pieteicēja argumentam, ka izskatāmajā gadījumā atbildētājs nav savlaicīgi pieņēmis lēmumu par atbalsta maksājumu piešķiršanu vai atteikšanos tos piešķirt, jo sākotnējais lēmums ticis pieņemts tikai 2006.gada 24.jūlijā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājs ir pieļāvis procesuālu pārkāpumu.

Vienlaikus jāatzīst, ka minētais procesuālais pārkāpums nevar tikt atzīts par būtisku, jo jebkurā gadījumā nav konstatējams leģitīms pamats pieteicēja pieprasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanai. Līdz ar to lēmuma pieņemšanas termiņa nokavējums nekādā veidā nevarēja ietekmēt izdodamā administratīvā akta saturu.

[20] Ņemot vērā visus iepriekš norādītos apsvērumus, tiesa nonāca pie secinājuma, ka nav konstatējams tiesisks pamats, lai apmierinātu pieteikumu par pieteicēja pieprasītā administratīvā akta izdošanu, tādēļ pieteikums ir noraidāms pilnā apmērā.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 250. - 251.pantu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda:**

noraidīt *M.F.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 29.augustā.

Tiesnese (paraksts) R.Paegle

N O R A K S T S P A R E I Z S
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ R.Paegle
Rīgā, 2008.gada 29.augustā.